

הוכן ע"י כולל עיון הדף

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים 91430
טל/פקס 6515004 • daf@dafyomi.co.il

בכורות דף מז.

גר שנתגייר והיו לו כבר בנים בגיותו, מה הדין?

האם כשנולד לו ביהדות בכור הוי בכור לנחלה	האם קיים פריה ורביה	
לרבנן: אין לו בכור לנחלה ¹ לר' יוסי הגלילי: יש לו בכור לנחלה ²	קיים פריה ורביה ³	לר' יוחנן
יש לו בכור לנחלה	לא קיים	לריש לקיש ⁴

כהנת או לוייה שנתעברה מאנשים דלהלן, מה דין הבן בפדיון?

לוייה	כהנת	
לרב פפא: חייב בפדיון ⁵ למר בריה דרב יוסף משמיה דרבא: פטור מפדיון		נתעברה מישראל
פטור מפדיון ⁶	חייב בפדיון ⁷	נתעברה מנכרי

מה הביאור מזהמין את הוולד לרש"י ולתוס' [תוד"ה ולא תימא].

מ"ד אין מזהמין את הוולד	מ"ד מזהמין את הוולד	
דשדינן בתר אימיה - וישראל כשר	דשדינן בתר הגוי - וישראל ממזר ⁸	לרש"י
דשדינן בתר אימיה - וישראל ממזר ⁹	דשדינן בתר הגוי - וישראל כשר ¹⁰	לתוס'

¹ דכבר היה לו ראשית אונו בגיותו.

² דכן מוכח מברייתא דאמרה להדיא שיש לו בכור לנחלה, ולכך אוקמא כריה"ג, וס"ל שכמו שאומרים גבי דידה "פטור רחם בישראל" - עד שיפטור רחמה בישראל, כך לגבי דידה, אפי' שהיה לו בנים בגיותו בכל אופן הקובע הוא מה שיוולדו לו בנים ביהדותו.

³ דסוף סוף היו לו בנים ובני נח בני פריה ורביה הם - כלומר, גם הם מצווים במצוה, וביארו התוס' (יבמות סב. בד"ה רבי) דאע"ג דלכמה דברים אמרינן ד"גר שנתגייר כקטן שנולד דמי", מ"מ כיון שבנכריותו קיים פריה ורביה - וזרעו מיוחס אחריו, לכן מועיל לו להפטר גם כשנתגייר.

⁴ ס"ל דכיון שהדין הוא ד"גר שנתגייר כקטן שנולד דמי", הרי שאין לנו להתייחס במה שהיה לו קודם בגיותו.

⁵ כיון דכתיב "למשפחותם לבית אבותם" - ואביו הוא ישראל.

⁶ דלא נתחללה אמו מקדושת לוייה בביאת הנכרי, ולכן הולד פטור. ואפי' למ"ד ד"מזהמין את הוולד" - דהיינו דאזיל בתר צד עכו"ם שבו, מ"מ אם נתגיירה הוא פטור כי יש בו גם צד לוייה, ולכן הוא פטור מן הבכורה.

⁷ דכיון שנבעלה לנכרי נעשית כזרה ונתחללה מקדושת כהונה (וה"ה שגם מקדושת לוייה שבה נתחללה כמבואר בתוד"ה אלא) ולכן בנה חייב בפדיון.

⁸ וזה שפירש"י שהוא לוי פסול ולכן עכ"פ הוא פטור מן הבכורה.

⁹ דכיון שנבעלה לפסול לה - לגוי - ושדינן בתר אימיה לכן דינו כממזר.

¹⁰ דהיינו דשדינן ליה בתר הגוי המזוהם, וכיון שאין ממזרות בגוי לכן הולד כשר.

הוכן ע"י כולל עיון הדף

2

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים 91430
טל/פקס 6515004 • daf@dafyomi.co.il

בכורות דף מז:

כהן שנשא גרושה שבנו חלל, ומת הכהן¹, מה הדין הבן בפדיון?

מת תוך שלשים	מת לאחר שלשים	
חייב - דלא זכה האב בפדיון	פטור	לרב חסדא, לריש לקיש
פטור ²	פטור	לרבה בר רב הונא

מי שלא שהתה אחרי בעלה ג' חדשים ונשאת וילדה, ספק בן ז' לאחרון ספק בן ט' לראשון
מה הדין בדלהלן?

מה דין הבא אחרי	מה דין הספק	
אינו מקבל אפי' בהרשאה ³	אינו מקבל	חלק בכורה
מקבל	אינו מקבל	חלק פשוט

יוצא דופן והבא אחרי מה דינם לנחלה ולפדיון הבן?

לפדיון הבן	לנחלה	
פטור מפדיון - דבעינן "פטר רחם"	לת"ק: נוטל כפשוט ⁴ לר"ש: נוטל פי שנים ⁵	הראשון היוצא דופן
לת"ק: פטור מפדיון ⁶ לר"ש: נפדה בחמש סלעים ⁷	נוטל כפשוט - בעינן "ראשית אונן"	הבא אחרי בלידה רגילה

¹ אבל כל זמן שהוא חי - ודאי שפטור, כי זוכה בפדיון בנו לעצמו. וה"ה כשמת אחר שלשים, שכבר זכה.
² דאומר הבן שבא מכאן אביו שהיה פטור מליתן פדיון. ואף שנתגיירה מעוברת חייב בפדיון, ולא יכול לומר שבא מגברא דלא מצית לאשתעווי דינא בהדיה (דהיינו הגוי), דשאני בן הגוי שאין מתייחס אחר אביו כלל.
³ דכיון שלא הוכרו מעולם לידע מי ביניהם הבכור, אפי' שיכתבו הרשאה להדדי לא מהני. אכן אם היה ניכר בשני אחים מתחילה מי הבכור ומי הפשוט, ולבסוף נתערבו ביניהם, יכולים לכתוב הרשאה להדדי וליטול חלק בכורה, ואין שאר האחים מדחים אותם.
⁴ דדריש מה דכתיב גבי נחלה "וילדו לו" - דבעינן דרך לידה, למעוטי יוצא דופן. ומקשים תוס' (בד"ה ראשון) דא"כ למה גבי טומאת לידה נתמעט יוצא דופן מקרא ד"אשה כי תזריע וילדה זכר" - שתלד ממקום שהיא מזרעת, תיפול מדכתיב "תלד". ולכן פירשו תוס', דגמרינן הכא גז"ש "לידה" "לידה" מטומאת לידה.
⁵ דריש מדכתיב גבי טומאת לידה "תלד" לרבות יוצא דופן, שמכל מקום שנולד. וכמו שחשיב לידה לגבי טומאה כן לענין נחלה.
⁶ ס"ל דמה שהוא בכור רק לדבר אחד - דהיינו בכור לפטר רחם אבל אינו בכור לוולדות (דאחיו היוצא דופן גדול ממנו) - אינו חשוב בכור לחמש סלעים.
⁷ ס"ל דבכור לדבר אחד כנ"ל הוא בכור.